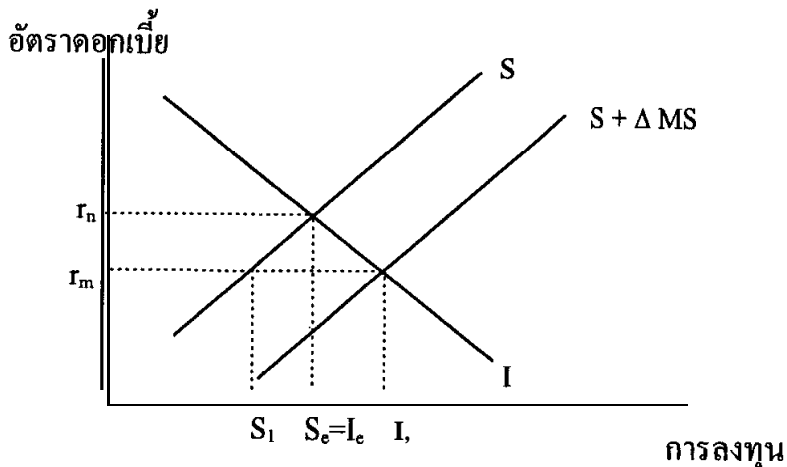

เพื่อที่จะแสดงความแตกต่างระหว่างสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในรูป 3.1 และเพื่ออธิบายถึงสิ่งที่จะทำให้เกิดวัฏจักรธุรกิจ นักทฤษฎีของ the monetary overinvestment ได้อาศัยการวิเคราะห์ของ Wicksellian ซึ่งการวิเคราะห์ของ Wicksellian เป็นการแสดงความแตกต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยตลาด (the market rate of interest) และอัตราดอกเบี้ยธรรมชาติ (the natural rate of interest) อัตราดอกเบี้ยธรรมชาติ คือ อัตราดอกเบี้ยที่ทำให้การออมเท่ากับการลงทุนและรักษาคุณภาพของระดับราคา อัตราดอกเบี้ยตลาด ซึ่งคืออัตราดอกเบี้ยจริงๆ ที่เป็นอย่างนั้นในรูปที่ 3.2 อัตราดอกเบี้ยตลาดเท่ากับอัตราดอกเบี้ยธรรมชาติ ความแตกต่างระหว่างอัตราทั้งสองจะเกิดขึ้นถ้ามีการเพิ่มหรือลดการออม (นั่นคือ การลดหรือการเพิ่มอัตราการหมุนเวียนของเงิน (V)) หรือ เกิดการเพิ่มหรือการลดในปริมาณเงิน การเพิ่มปริมาณเงินหรือการปล่อยเงินทุนจากการออมทำให้นักลงทุนสามารถหาเงินทุนเพื่อซื้อปัจจัยทุนได้ง่าย

รูปที่ 3.2 การเพิ่มการลงทุนและการบังคับออม

ในรูป 3.2 เส้นอุปทานของเงินให้กู้ยืม (หรือเส้นการออม) ได้รวมการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงิน (ΔMS) เข้าไปด้วย เพื่อความง่ายในการวิเคราะห์ เราจะไม่นรวมเรื่องอัตราการหมุนเวียนของเงินเข้าไว้กับทางด้านอุปทาน แต่ผลการวิเคราะห์จะให้ผลอย่างเดียวกัน (นั่นคือ เส้นอุปทานจะเคลื่อนไปทางขวามากขึ้น เมื่ออัตราหมุนเวียนของเงินเพิ่มขึ้น)

การวิเคราะห์เริ่มแรกดุลยภาพจะอยู่ที่ $S_0 = I_0$ อัตราดอกเบี้ยตลอดเท่ากับเป็นอัตราดอกเบี้ยธรรมชาติ สมมติมีสถานการณ์บางอย่างเกิดขึ้นที่ทำให้ธนาคารมีเงินสำรองเพิ่มขึ้น และธนาคารพร้อมที่จะขยายสินเชื่อเพื่อที่จะให้ลูกค้ากู้เงินจากธนาคารมากขึ้น ธนาคารต้องลดอัตราดอกเบี้ยลงมาที่ r_m (r_m คืออัตราดอกเบี้ยตลาด) ขณะนี้อัตราดอกเบี้ยตลาดต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยธรรมชาติ อุปสงค์ต่อการกู้ยืมเงินไปลงทุนเท่ากับ I_1 อุปทานของเงินให้กู้ยืมเพื่อไปลงทุนเท่ากับ S_1 , $I_1 - S_1$ คือ อุปสงค์ส่วนเกินต่อเงินที่จะนำไปลงทุน หรือคือจำนวนเงินที่ธนาคารจะต้องเป็นผู้จัดสรรให้กับนักลงทุนกู้ยืมโดยวิธีการของธนาคารนั่นเอง

ความแตกต่างระหว่างรูป 3.1 และรูป 3.2 คือ ในรูปที่ 3.1 เมื่อการลงทุนเพิ่มเงินออมจะเพิ่ม นั่นคือ การออมที่เพิ่มเท่ากับไปตั้งทรัพยากรที่ใช้เพื่อการบริโภคมาใช้อันเป็นเหตุให้การบริโภคต้องลดลง แต่ในรูป 3.2 เมื่อการลงทุนเพิ่ม การออมที่ได้วางแผนไว้จริงๆ ลดลง นั่นคือ อุปสงค์ต่อการบริโภคได้เพิ่มขึ้น ในขณะที่เดียวกันกับอุปสงค์ต่อการลงทุนจะเพิ่มขึ้น หรือพูดได้อีกนัยหนึ่งว่าอุปสงค์รวมได้เพิ่มขึ้น

Hayak ได้สมมติว่าการวิเคราะห์เริ่มจากสถานการณ์ของการจ้างงานเต็มที่ ดังนั้นอุปทานของผลผลิตรวมไม่สามารถเพิ่มขึ้น ถ้านักลงทุนจะเพิ่มผลผลิตเขาจะต้องไปตั้งทรัพยากรมาจากแหล่งการผลิตอื่น โดยอาจไปตั้งมาจากแหล่งการผลิตสินค้าเพื่อผู้บริโภค การตั้งทรัพยากรจากแหล่งอื่นได้สำเร็จ แสดงว่าราคาปัจจัยการผลิตต้องสูงขึ้น ผลที่ตามมาคือ ราคาสินค้าขั้นสุดท้ายก็จะสูงขึ้น พูดอีกนัยหนึ่งได้ว่าผู้บริโภคถูกบังคับให้ลดการบริโภคที่แท้จริงลงโดยวิถีของเงินเพื่อ ซึ่งวิธีนี้เราหมายถึง การบังคับออม (forced saving) การออมจริงๆ คือ I_1 ในขณะที่การออมที่ตั้งใจ (intended saving) คือ S_1

อัตราดอกเบี้ยตลาดจะต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยธรรมชาติต่อไป ครอบคลุมเท่าที่ปริมาณเงินยังขยายต่อไปเรื่อยๆ และครอบคลุมเท่าที่อัตราดอกเบี้ยทั้ง 2 ยังแตกต่างกัน ตามวิถีข้างต้นการขยายตัวของวัฏจักรธุรกิจก็จะยังคงดำเนินต่อไป คำถามที่เกิดขึ้นก็คือ อะไรจะเกิดขึ้นถ้าแหล่งของการขยายปริมาณเงินไม่มี เมื่ออุปทานของเงินให้กู้ยืมมีจำกัด ไม่เพียงพอกับอุปสงค์ อัตราดอกเบี้ยจะสูงขึ้นจนเท่ากับอัตราดอกเบี้ยธรรมชาติ ณ จุดนี้จะเกิดการขาดแคลนปัจจัยทุน โครงการหลายอันที่ทำการประเมินว่าจะได้กำไร ระดับอัตราดอกเบี้ยตลาดซึ่งต่ำกว่าอัตรา

ดอกเบี้ยธรรมชาติ ก็ไม่สามารถดำเนินการได้ การลงทุนจะลดลงเป็น I_c และผู้ออมจะเพิ่มเงินออมเป็น S_c ทั้งอุปสงค์ต่อการลงทุนและอุปสงค์ต่อการบริโภคลดลง อุปสงค์รวมลดลง และรายได้ประชาชาติในรูปตัวเงินลดลง

ความไม่เต็มใจที่จะขยายสินเชื่อและการไม่สามารถที่จะขยายสินเชื่อต่อไปของธนาคาร เป็นสาเหตุที่ทำให้ความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจถูกทำลายลง กล่าวคือ เมื่อธนาคารมีเงินสำรองลดลง และสินเชื่อของธนาคารมีจำกัด ผู้ผลิตสินค้าประเภททุนจะจ่ายเงินเพื่อซื้อวัตถุดิบในราคาที่สูงพอที่จะสามารถไปตั้งเอาทรัพยากรมาจากการผลิตสินค้าเพื่อผู้บริโภค ยิ่งกว่านั้น ต้นทุนที่เพิ่มขึ้นบังคับให้ผู้ผลิตต้องปรับเปลี่ยนราคาสินค้าที่เขาผลิตให้สูงขึ้น สถานการณ์เช่นนี้ยิ่งทำให้ราคาสินค้าประเภททุนสูงขึ้น รายรับที่จะได้จากการลงทุนในอุปกรณ์การลงทุนจะต่ำลงไปพร้อมๆกับการสูงขึ้นของอัตราดอกเบี้ย กิจกรรมทางธุรกิจจะลดลง คนงานถูกให้ออกและรายรับรวมจะลดลง สาเหตุของการล้มละลายจะอยู่ที่การขาดแคลนปัจจัยทุนที่แท้จริง (the shortage of real capital) ไม่ใช่ขาดแคลนเงินเพื่อลงทุนเท่านั้น

ช่วงเศรษฐกิจตกต่ำ (Depression) โครงสร้างการผลิตจะถูกนำเข้าสู่ความสมดุลอีกครั้ง กล่าวคือ เมื่อเศรษฐกิจตกต่ำที่ความรุนแรงขึ้น โดยสภาวะเงินฝืดซึ่งเกิดขึ้นพร้อมๆกับการลดลงของอัตราการหมุนเวียนของเงิน อัตราดอกเบี้ยตลาดขณะนี้จะสูงเกินกว่าอัตราดอกเบี้ยธรรมชาติ ทั้งนี้เพราะการเพิ่มเงินออมและการลดปริมาณเงิน ถ้าผลิตผลรวมไม่ลดลง การบริโภคที่ถูกบังคับ (forced consumption) จะขึ้น ทั้งนี้เพราะระดับราคาจะลดลง และเพราะว่าการลงทุนได้ลดลงเพิ่ม การบริโภคจะต้องเพิ่มขึ้น สถานการณ์เช่นนี้จะเกิดการว่างงาน ผลผลิตรวมลดลง การลดลงทั้งการลงทุนและการบริโภคในช่วงเศรษฐกิจตกต่ำ (depression) จะสิ้นสุดลงเมื่อปริมาณเงินไม่ลดลงอีกแล้ว และการจินตนาการในแง่ร้ายที่ส่งผลให้การออมหมดไป อัตราดอกเบี้ยตลาดกับอัตราดอกเบี้ยธรรมชาติจะเท่ากันอีกครั้ง และสถานการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการขยายตัวก็จะเกิดขึ้นอีกเมื่อธนาคารพบว่าสามารถที่จะแสวงหากำไรจากการขยายสินเชื่อทางการเงินได้อีก

3.7 ทฤษฎีอุปสงค์รวมของวัฏจักรธุรกิจ (Aggregate demand theories of the business cycle)

ทฤษฎีอุปสงค์รวมของวัฏจักรธุรกิจที่เสนอในที่นี้มี 3 ทฤษฎีคือ

3.7.1 ทฤษฎีของเคนส์เซียน (Keynesian theories)

3.7.2 ทฤษฎีของนักการเงิน (Monetarist theories)

3.7.3 ทฤษฎีการคาดการณ์อย่างมีเหตุผล (Rational expectations theories)

3.7.1 ทฤษฎีของเคนส์เซียน

ทฤษฎีวัฏจักรธุรกิจของเคนส์เซียนอธิบายว่า การเปลี่ยนแปลงการคาดการณ์อย่างฉับพลัน (volatile expectations) คือสาเหตุสำคัญของการผันผวนทางเศรษฐกิจ ทฤษฎีนี้ได้พัฒนาจากหนังสือเรื่อง General Theory of Employment, Interest and Money ของเคนส์ ในการศึกษาทฤษฎีวัฏจักรธุรกิจของเคนส์เซียนจะแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ศึกษาแรงกระตุ้นหลัก (main impulse) และกลไก (mechanism) ทำให้เกิดวัฏจักร หรือกลไกที่แปลงผลกระทบของตัวกระตุ้นไปสู่การผันผวนของ GDP ที่แท้จริง

ก. แรงกระตุ้นของเคนส์เซียน (Keynesian Impulse)

แรงกระตุ้นให้เกิดวัฏจักรธุรกิจของเคนส์เซียนคือ ปริมาณการขายในอนาคตที่คาดการณ์ (the expected future sales) และกำไรในอนาคตที่คาดการณ์ (the expected future profit) การเปลี่ยนแปลงในทั้ง 2 ปัจจัย จะทำให้ระดับการลงทุนเปลี่ยนแปลงไป เคนส์ได้อธิบายการคาดการณ์ (expectations) ว่ามีลักษณะคล้ายความรู้สึกตามธรรมชาติ (animal spirits) ของมนุษย์ เคนส์ใช้คำนี้ไม่ได้หมายความว่า การคาดการณ์เป็นอะไรไร้เหตุผล (irrational) แต่เคนส์หมายความว่า การพยากรณ์การขายและกำไรเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ การพยากรณ์เป็นเรื่องของข่าวลือ (rumor) การเดา (guesses) การสัญจรใจ (intuition) และสัญชาตญาณ (instinct)

ข. กลไกวัฏจักรของเคนส์เซียน (Keynesian Cycle Mechanism)

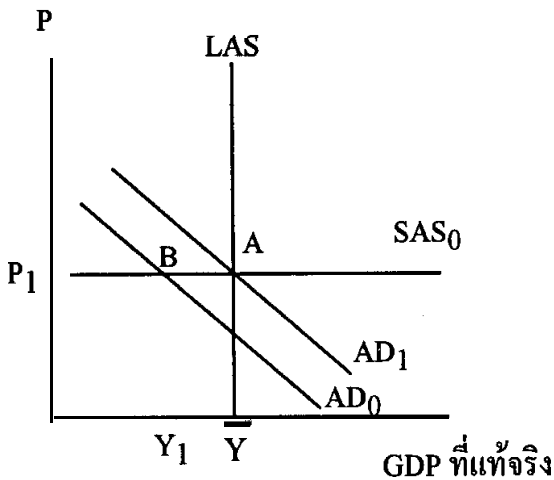
ตามทฤษฎีของเคนส์เซียน เมื่อความรู้สึกตามธรรมชาติ (animal spirits) ของมนุษย์ได้เปลี่ยนแปลงการลงทุนแล้ว กลไกของวัฏจักรก็เริ่มขึ้น โดยผ่านองค์ประกอบสำคัญ 2 ตัว คือ ผลกระทบของตัวทวีการลงทุน และการตอบสนองของ GDP ที่แท้จริงต่อการเปลี่ยนแปลงในอุปสงค์รวม

เส้นอุปทานรวมในระยะสั้นเป็นเส้นขนานกับแกนนอน (หรือเกือบขนานกับแกนนอน) กรณีที่เส้นอุปทานรวมเป็นเส้นขนานกับแกนนอน การเปลี่ยนแปลงในอุปสงค์รวมจะมีผลให้ GDP ที่แท้จริงเปลี่ยนแปลง โดยที่ระดับราคาไม่เปลี่ยนแปลง เส้นอุปทานรวมระยะสั้นปกติจะขึ้นอยู่กับค่าจ้างที่แท้จริง ถ้าค่าจ้างที่แท้จริงคงที่ เส้นอุปทานรวมระยะสั้นจะคงที่ด้วย ถ้าอัตราค่าจ้างที่แท้จริงเปลี่ยนแปลงเส้นอุปทานรวมระยะสั้นจะเปลี่ยนแปลงไปด้วย ในทฤษฎีของเคนส์เซียน การตอบสนองของอัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินต่อการเปลี่ยนแปลงในอุปสงค์รวมจะไม่สมมาตร (asymmetric)

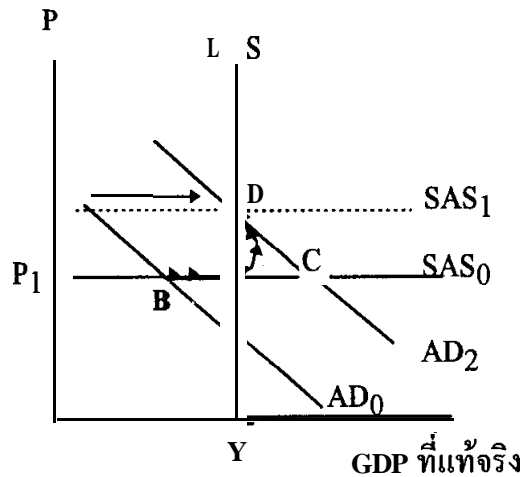
การถดถอยทางเศรษฐกิจ (recession) เมื่ออุปสงค์รวมลดลงและการว่างงานมากขึ้น อัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินไม่เปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ลดลง เมื่ออุปสงค์รวมลดลง และอัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินไม่เปลี่ยนแปลง เศรษฐกิจจะอยู่ในดุลยภาพที่ต่ำกว่าการจ้างงานเต็มที่ โดยไม่มีพลังธรรมชาติที่จะผลักดันให้เศรษฐกิจกลับไปอยู่ ณ การจ้างงานเต็มที่ เศรษฐกิจจะคงอยู่ในสถานการณ์เช่นนี้ต่อไปเรื่อยๆ จนกระทั่งความรู้สึกตามธรรมชาติของมนุษย์ดีขึ้น การลงทุนจะเพิ่มขึ้นอีกครั้ง

เศรษฐกิจขยายตัว (expansion) เมื่ออุปสงค์รวมเพิ่มขึ้น การว่างงานลดลงไปอยู่ ณ ระดับต่ำกว่าธรรมชาติ อัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ณ ระดับที่มากกว่าการจ้างงานเต็มที่ เส้นอุปทานรวมระยะสั้น (SAS) จะไม่มีบทบาท เส้นอุปทานรวมระยะยาว (LAS) ซึ่งเป็นเส้นตั้งฉาก ณ ระดับการจ้างงานเต็มที่ จะเข้ามามีบทบาท การที่อุปสงค์รวมและอัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินเพิ่มขึ้นพร้อมๆ กัน ส่งผลให้ระดับราคาสินค้าสูงขึ้นอย่างรวดเร็วเพื่อขจัดปัญหาการขาดแคลนและเพื่อทำให้เศรษฐกิจกลับมาอยู่ ณ ระดับการจ้างงานเต็มที่

ที่ เศรษฐกิจจะคงอยู่ ณ สถานการณ์นี้จนกว่า ความรู้สึกตามธรรมชาติของมนุษย์จะตกต่ำลง
 อีก อันส่งผลให้การลงทุนและอุปสงค์รวมลดลง

(ก) เศรษฐกิจถดถอย

(ข) เศรษฐกิจขยายตัว

รูปที่ 3.3 วัฏจักรธุรกิจของเคนส์เซียน

รูปที่ 3.3 อธิบายทฤษฎีวัฏจักรธุรกิจของเคนส์เซียนภายใต้แบบจำลองอุปสงค์รวม
 และอุปทานรวม รูป (ก) อธิบายการถดถอยทางเศรษฐกิจ โดยเริ่มแรกสมมติว่าเศรษฐกิจอยู่
 ในระดับดุลยภาพที่มีการจ้างงานเต็มที่ ณ จุด A ซึ่งเป็นจุดตัดระหว่างเส้นอุปทานรวมระยะ
 ยาว (LAS) เส้นอุปทานรวมระยะสั้น (SAS₁) เส้นอุปสงค์รวม (AD₁) ถ้าความรู้สึกตาม
 ธรรมชาติของมนุษย์อยู่ในลักษณะเป็นลบต่อเศรษฐกิจจะมีผลทำให้การลงทุนลดลง โดย
 ผ่านขบวนการของตัวทวีการลงทุนที่ลดลงจะมีผลให้อุปสงค์รวมลดลง เส้นอุปสงค์รวมจะ
 ย้ายจาก AD₁ เป็น AD₀ ด้วยการที่อัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินคงที่ GDP ที่แท้จริงลดลง ดัง
 นั้นเศรษฐกิจจะย้ายมาอยู่ ณ จุด B การว่างงานจะเพิ่มขึ้น และมีแรงงานส่วนเกินการเปลี่ยน
 แปลง

ขณะที่เศรษฐกิจอยู่ ณ จุด B ถ้าความรู้สึกตามธรรมชาติของมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่เป็นคุณต่อเศรษฐกิจส่งผลให้การลงทุนเพิ่มขึ้น โดยอาศัยขบวนการของตัวทวีอุปสงค์รวมจะเพิ่มขึ้น เส้นอุปสงค์จะเพิ่มขึ้น สมมติอุปสงค์รวมเพิ่มขึ้นมากจนทำให้เส้น AD_0 ย้ายไปทางขวาเป็น AD_2 GDP ที่แท้จริงจะค่อยๆ เพิ่มขึ้นๆ เศรษฐกิจเริ่มขยายตัว ราวใดที่ GDP ที่แท้จริงยังคงต่ำกว่า GDP ที่ควรจะเป็น การว่างงานจะลดลงมาอยู่ ณ ระดับที่ต่ำกว่าการว่างงาน ณ อัตราธรรมชาติ ดังนั้น อัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินจะเริ่มสูงขึ้น เส้นอุปทานรวมระยะสั้นจะค่อยๆ เคลื่อนจาก SAS_0 เป็น SAS_1 เมื่ออัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินสูงขึ้นระดับราคาจะสูงขึ้นด้วย GDP ที่แท้จริงจะเพิ่มขึ้นช้าลง เศรษฐกิจจะพัฒนาไปตามลูกศรที่ลากจากจุด B ไปยังจุด D จุด D เป็นจุดดุลยภาพใหม่

กล่าวโดยสรุป ทฤษฎีวิวัจจักรธุรกิจของเคนส์เขียนอธิบายสาเหตุของการเกิดวัจจักรธุรกิจ คือ แรงกดดันภายนอก (outside force) ซึ่งได้แก่ ความรู้สึกตามธรรมชาติของมนุษย์ (animal spirits)

3.7.2 ทฤษฎีของนักการเงิน

ทฤษฎีวิวัจจักรธุรกิจของนักการเงินอธิบายว่า การเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของเงิน (money shock) เป็นสาเหตุสำคัญของการผันผวนทางเศรษฐกิจ ทฤษฎีนี้พัฒนาจากหลักการของ Milton Friedman และนักเศรษฐศาสตร์การเงินอีกหลายท่าน ในการพิจารณา ทฤษฎีของนักการเงินจะกระทำคล้ายๆ กับการพิจารณาทฤษฎีของเคนส์เขียน นั่นคือ แยกออกเป็น 2 ส่วน คือ แรงกระตุ้นหลัก (main impulse) และกลไก (mechanism) ที่ทำให้เกิดวัจจักรของ GDP ที่แท้จริง

ก. แรงกระตุ้นของนักการเงิน (Monetarist Impulse)

แรงกระตุ้นในทฤษฎีวิวัจจักรธุรกิจของนักการเงิน (the monetarist theory of the business cycle) คือ อัตราการเจริญเติบโตของปริมาณเงิน (the growth rate of the quantity of money) นั้น อัตราการขยายตัวของปริมาณเงินเพิ่มขึ้น เศรษฐกิจจะขยายตัว และถ้าอัตรา

การขยายตัวของปริมาณเงินลดลงเศรษฐกิจจะหดตัว สาเหตุที่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในอัตราการขยายตัวของปริมาณเงินคือ นโยบายการเงินซึ่งถูกกำหนดโดยธนาคารกลาง

ข. กลไกวัฏจักรของนักการเงิน (Monetarist Cycle Mechanism) ทฤษฎี

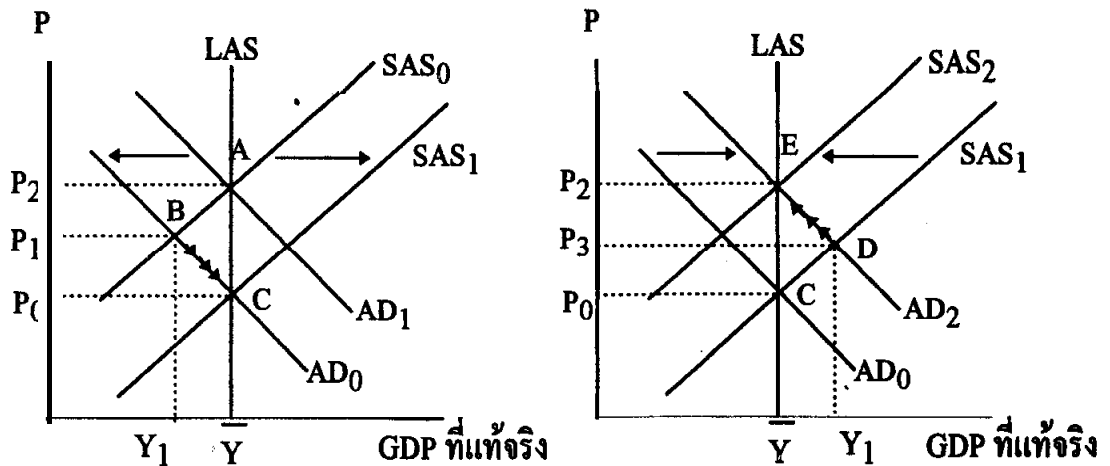
วัฏจักรธุรกิจของนักการเงินอธิบายว่า เมื่อธนาคารกลางได้เปลี่ยนอัตราการขยายตัวของปริมาณเงิน กลไกของวัฏจักรก็จะเพิ่มขึ้น โดยขั้นแรกจะกระทบอุปสงค์รวม กล่าวคือ เมื่ออัตราการขยายตัวของปริมาณเงินเพิ่มขึ้น ปริมาณเงินที่แท้จริงในระบบเศรษฐกิจจะเพิ่มขึ้น อัตราดอกเบี้ยจะลดลง ยอดเงินที่แท้จริงเพิ่มขึ้น อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศลดลง ผลกระทบที่มีต่อตลาดการเงินเมื่อได้เริ่มต้นขึ้นแล้วก็จะค่อยๆ ส่งผลกระทบแพร่กระจายไปสู่ตลาดอื่นๆ อุปสงค์ต่อการลงทุนเพิ่มขึ้นและการส่งออกเพิ่มขึ้นผู้บริโภคจะใช้จ่ายในสินค้าคงทนมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายจะสร้างผลกระทบในลักษณะทวีคูณ (the multiplier effect) เช่นเดียวกับทฤษฎีของเคนส์เขียน

กลไกดังกล่าว เมื่ออัตราการขยายตัวของปริมาณเงินสูงขึ้น จะย้ายเส้นอุปสงค์รวมไปทางขวา และทำให้เกิดเศรษฐกิจขยายตัว และเมื่ออัตราการขยายตัวของปริมาณเงินลดลง เส้นอุปสงค์รวมจะย้ายไปทางซ้ายและส่งผลให้เศรษฐกิจหดตัว

องค์ประกอบตัวที่สองของกลไกวัฏจักรของนักการเงิน คือ การตอบสนองของอุปทานรวมต่อการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์รวม เมื่อเส้นอุปทานรวมเป็นเส้นที่ลาดขึ้นจากซ้ายไปขวา (upward - sloping) การเปลี่ยนแปลงอุปสงค์รวมจะทำให้ทั้ง GDP ที่แท้จริง และระดับราคาสินค้าเปลี่ยนแปลง นักการเงินเชื่อว่า การเบี่ยงเบนของ GDP ที่แท้จริงจากระดับการจ้างงานเต็มที่จะเป็นไปเพียงชั่วคราวเท่านั้น

ในทฤษฎีของนักการเงิน อัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินจะคงที่เพียงชั่วระยะหนึ่ง (temporarily sticky) เมื่ออุปสงค์รวมลดลง และการว่างงานสูงขึ้น อัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินสุดท้ายแล้วจะลดลง เมื่ออัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินลดลง ระดับราคาจะลดลงด้วยและหลังจากการปรับตัว เศรษฐกิจจะมาอยู่ ณ การจ้างงานเต็มที่

เมื่ออุปสงค์รวมเพิ่มและการว่างงานลดลงต่ำกว่าระดับธรรมชาติ อัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินจะเริ่มสูงขึ้น ขณะที่อัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินสูงขึ้น ระดับราคาจะสูงขึ้นด้วย ตลอดเวลาของการปรับตัว GDP ที่แท้จริงจะค่อยๆ กลับมาอยู่ ณ GDP ที่ควรจะเป็น (potential GDP) อัตราการว่างงานจะกลับมาอยู่ ณ อัตราธรรมชาติ

(ก) เศรษฐกิจถดถอย

(ข) เศรษฐกิจขยายตัว

รูปที่ 3.4 ทฤษฎีวิฤจักรธุรกิจของนักการเงิน

เศรษฐกิจถดถอย รูป (ก) สมมติเศรษฐกิจเบื้องต้นอยู่ ณ ระดับการจ้างงานเต็มที่ ณ จุด A ซึ่งเป็นจุดตัดระหว่างเส้นอุปทานรวมระยะยาว (LAS) เส้นอุปสงค์รวม (AD₁) และเส้นอุปทานรวมระยะสั้น (SAS₀) อัตราการขยายตัวของปริมาณเงินลดลงมีผลให้อุปสงค์รวมลดลง เส้นอุปสงค์รวมจะย้ายไปทางซ้ายจาก AD₁ เป็น AD₀ GDP ที่แท้จริงลดลงจาก \bar{y} เป็น y_1 เศรษฐกิจถดถอยไปอยู่ที่จุด B ณ จุดนี้การว่างงานเพิ่มขึ้นมีแรงงานส่วนเกิน อัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินลดลง เมื่ออัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินลดลง เส้นอุปทานรวมระยะสั้นจะค่อยๆ เคลื่อนไปทางขวาของเส้นเดิม นั่นคือเส้น SAS₀ เปลี่ยนเป็น SAS₁ ระดับราคา

สินค้าลดลง และ GDP ที่แท้จริงเริ่มขยายตัว เศรษฐกิจย้ายมาอยู่ ณ จุด C ซึ่งเป็นจุด
ดุลยภาพ ณ ระดับการจ้างงานเต็มใหม่ที่จุดใหม่

เศรษฐกิจขยายตัว รูป (ข) แสดงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันในทิศ
ทางตรงกันข้าม นั่นคือ อัตราการขยายตัวของปริมาณเงินสูงขึ้น มีผลทำให้อุปสงค์รวมเพิ่ม
ขึ้น เส้นอุปสงค์รวมจะย้ายไปทางขวา เส้นอุปสงค์รวมย้ายจากเส้น AD₀ เป็น AD₂ GDP
ที่แท้จริง และระดับราคาสินค้าจะเพิ่มขึ้น เมื่อเศรษฐกิจเปลี่ยนมาอยู่ ณ จุด D ซึ่งเป็นจุดตัด
ระหว่างเส้น SAS₁ และเส้น AD₂ GDP ที่แท้จริงมากกว่า GDP ณ ระดับการจ้างงานเต็ม
ที่ การว่างงานจะอยู่ต่ำกว่าการว่างงาน ณ ระดับการจ้างงานเต็มที่ อัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงิน
จะค่อยๆ สูงขึ้น เส้นอุปทานรวมระยะสั้นจะค่อยๆ ย้ายไปทางซ้ายมือ นั่นคือเส้น SAS₁
เปลี่ยนเป็น SAS₂ เมื่ออัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินสูงขึ้น ระดับราคาจะสูงขึ้นด้วย GDP ที่แท้
จริงจะลดลง เศรษฐกิจจะย้ายจากจุด D ไปอยู่ที่จุด E ซึ่งเป็นจุดดุลยภาพ ณ ระดับการจ้าง
งานเต็มใหม่ที่จุดใหม่

วัฏจักรธุรกิจของนักการเงินมีลักษณะคล้ายม้าโยก (rocking house) ซึ่งการโยกจะเริ่ม
จากแรงกดดันจากภายนอก (outside force) เมื่อถูกผลักดันให้โยกเพียงครั้งเดียว หลังจากนั้น
มันจะโยกไปข้างหน้าและโยกไปข้างหลังด้วยตัวของมันเอง แรงกดดันจากภายนอกจะเป็น
อะไรก็ได้ เช่น ถ้าอัตราการขยายตัวของปริมาณเงินลดลง วัฏจักรเศรษฐกิจจะชะลอตัว แล้ว
จะตามด้วยเศรษฐกิจขยายตัว ถ้าอัตราการขยายตัวของปริมาณเงินเพิ่มขึ้น วัฏจักรเศรษฐกิจ
ก็จะขยายตัวแล้วตามด้วยเศรษฐกิจชะลอตัว

3.7.3 ทฤษฎีการคาดการณ์อย่างมีเหตุผล (The Rational Expectations Theories)

การคาดการณ์อย่างมีเหตุผล คือการพยากรณ์ที่อาศัยข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่มีอยู่
(the available relevant information) ทฤษฎีนี้ได้อาศัยการคาดการณ์ระดับราคาอย่างมีเหตุผล
เป็นตัวกำหนดค่าจ้างที่เป็นตัวเงิน ทฤษฎีเกี่ยวกับการคาดการณ์อย่างมีเหตุผลเป็นปัจจัยที่ทำให้
เกิดวัฏจักรธุรกิจ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ ทฤษฎีวัฏจักรธุรกิจของนักเศรษฐศาสตร์ยุค

ใหม่ (A new classical theory of the business cycle) ซึ่งอธิบายว่า การผันผวนในอุปสงค์รวม โดยไม่คาดหมาย (unanticipated fluctuation in aggregate demand) เป็นสาเหตุสำคัญทำให้ เศรษฐกิจผันผวน และทฤษฎีวิจักรธุรกิจของเคนส์เซียนยุคใหม่ (A new keynesian theory of the business cycle) อธิบายว่า การผันผวนในอุปสงค์รวมทั้งที่คาดหมาย (anticipated) และที่ไม่คาดหมาย (unanticipated) คือสาเหตุของการผันผวนทางเศรษฐกิจ

วิธีการพิจารณาวัฏจักรธุรกิจที่เกิดจากการคาดการณ์อย่างมีเหตุผลจะคล้ายๆ กับการ ศึกษาทฤษฎีวิจักรธุรกิจของเคนส์เซียน และของนักการเงิน คือ ศึกษาแรงกระตุ้น (impulse) และกลไกของวัฏจักร (the Cycle mechanism)

ก. แรงกระตุ้นของทฤษฎีการคาดการณ์อย่างมีเหตุผล (Rational Expectations Impulse) คือการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์รวม โดยไม่คาดหมาย (Unanticipated change in aggregate demand) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์รวม เช่น นโยบายการเงิน นโยบายการคลัง การพัฒนาเศรษฐกิจโลก การค้าระหว่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงในสิ่ง เหล่านี้โดยไม่คาดหมายจะทำให้ GDP ที่แท้จริงเปลี่ยนแปลง

ข. กลไกวัฏจักรของการคาดการณ์อย่างมีเหตุผล

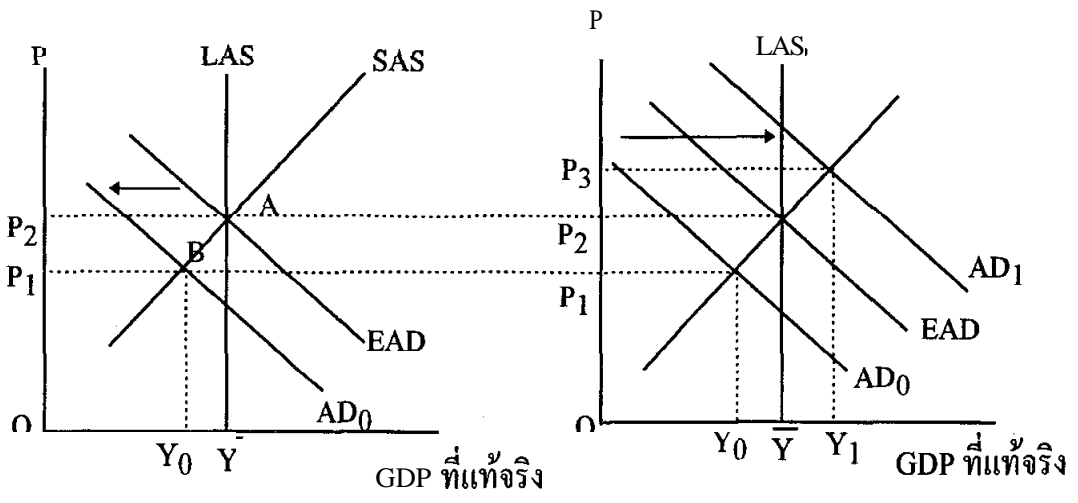
การพิจารณาจะเริ่มจากมุมมองของนักเศรษฐศาสตร์คลาสสิกยุคใหม่ กล่าว คือ เมื่ออุปสงค์รวมลดลง ถ้าอัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินเปลี่ยน GDP ที่แท้จริงและระดับราคา จะลดลง ระดับราคาที่ลดลงมีผลให้อัตราค่าจ้างที่แท้จริงสูงขึ้น การจ้างงานลดลง การว่าง งานสูงขึ้น ทฤษฎีคลาสสิกยุคใหม่ ปรากฏการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นเมื่ออุปสงค์รวมลดลงโดยไม่ ได้คาดหมาย ถ้าอุปสงค์รวมลดลงตามที่คาดหมายจะทำให้มีการคาดการณ์ว่าระดับราคาจะ ลดลงด้วย นายจ้างและลูกจ้างจะพร้อมใจกันตกลงลดค่าจ้างที่เป็นตัวเงิน การทำเช่นนี้เป็น การปกป้องไม่ให้ค่าจ้างที่แท้จริงสูงขึ้น และเป็นการหลีกเลี่ยงการสูงขึ้นในอัตราว่างงาน

ในทำนองเดียวกัน ถ้านายจ้างและลูกจ้างคาดการณ์ว่าอุปสงค์รวมจะเพิ่มขึ้น เขาจะคาดว่าระดับราคาจะสูงขึ้น และจะตกลงกันที่จะให้อัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินสูงขึ้น ด้วยการกระทำดังกล่าวเท่ากับเป็นการปกป้องไม่ให้อัตราค่าจ้างที่แท้จริงลดลง และเป็นการหลีกเลี่ยง

เสี่ยงการลดลงในอัตราว่างงานไปอยู่ต่ำกว่าอัตราธรรมชาติ (the natural rate) นักเศรษฐศาสตร์คลาสสิกยุคใหม่อธิบายว่า การเปลี่ยนแปลง GDP ที่แท้จริงจะเกิดขึ้นเมื่ออุปสงค์รวมเปลี่ยนแปลงโดยไม่คาดหมายเท่านั้น การเปลี่ยนแปลงอุปสงค์รวมตามที่คาดหมาย (anticipated change) .ระดับราคาจะเปลี่ยนแปลง แต่ GDP ที่แท้จริงไม่เปลี่ยนแปลง และการว่างงานไม่เปลี่ยนแปลง ดังนั้นจะไม่ก่อให้เกิดวัฏจักรธุรกิจ

นักเศรษฐศาสตร์เคนส์เขียนยุคใหม่มีความเชื่อเหมือนกับนักเศรษฐศาสตร์คลาสสิกยุคใหม่คือ ราคาที่มีการคาดการณ์อย่างมีเหตุผลเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อค่าจ้างที่เป็นตัวเงินอย่างไรก็ดี เคนส์เขียนใหม่ยังได้เน้นถึงค่าจ้างที่เป็นตัวเงินคงที่ตามสัญญา เคนส์เขียนยุคใหม่อธิบายว่า ค่าจ้างที่เป็นตัวเงินในปัจจุบันถูกกำหนดโดยการคาดการณ์อย่างมีเหตุผลโดยใช้ข้อมูลในอดีต ซึ่งในสถานการณ์ปัจจุบัน ข้อมูลเหล่านั้นอาจไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน หลังจากที่ค่าจ้างได้กำหนดขึ้นตามที่ระบุในสัญญา นักธุรกิจและลูกจ้างอาจคาดการณ์ว่า จะมีการเปลี่ยนแปลงในอุปสงค์รวม ราคาสินค้าจะเปลี่ยนแปลง แต่เมื่อค่าจ้างที่เป็นตัวเงินถูกควบคุมโดยสัญญา ดังนั้นค่าจ้างที่เป็นตัวเงินจะไม่เปลี่ยนแปลง ดังนั้นค่าจ้างที่เป็นตัวเงินคงที่ ค่าจ้างที่แท้จริงจะเปลี่ยนแปลง การจ้างงานจะเปลี่ยนแปลง GDP ที่แท้จริงจะเปลี่ยนแปลง ดังนั้น ถึงแม้ว่าอุปสงค์รวมเปลี่ยนแปลงไปตามที่คาดหมาย GDP ที่แท้จริงจะเปลี่ยนแปลงได้ วัฏจักรธุรกิจก็จะเกิดขึ้นได้

นักเศรษฐศาสตร์คลาสสิกยุคใหม่เชื่อว่าสัญญาระยะยาวที่ได้ทำไว้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ เพราะเงื่อนไขสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นสัญญาจะไม่เป็นอุปสรรคต่อการผันแปรของค่าจ้างที่เป็นตัวเงิน นายจ้างและลูกจ้างจะตกลงกันภายในเงื่อนไขที่เปลี่ยนแปลงไป นั่นคือ ถ้านายจ้างและลูกจ้างคาดว่าระดับราคาจะเปลี่ยนแปลงไป ทั้ง 2 ฝ่ายจะตกลงร่วมกันปรับค่าจ้างที่เป็นตัวเงิน ภายใต้สถานการณ์นี้การเปลี่ยนแปลง วัฏจักรธุรกิจไม่เกิดขึ้น

(ก) เศรษฐกิจถดถอย (Recession)

(ข) เศรษฐกิจขยายตัว (Exoansion)

รูปที่ 3.5 วัฏจักรธุรกิจการคาดการณ์อย่างมีเหตุผล

เส้นอุปทานรวมระยะยาว คือ LAS ซึ่งเป็นเส้นตั้งฉาก ณ GDP ที่แท้จริงเท่ากับ GDP ที่น่าจะเป็นหรือเท่ากับ \bar{Y} อุปสงค์รวมที่คาดการณ์คือ EAD เมื่อกำหนด GDP ที่น่าจะเป็น และอุปสงค์รวมที่คาดการณ์ให้ อัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินจะถูกกำหนดขึ้นโดยคาดว่าจะทำให้เศรษฐกิจอยู่ ณ ระดับการจ้างงานเต็มที ณ อัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินที่กำหนดขึ้น เส้นอุปทานรวมระยะสั้นคือ SAS สมมติเศรษฐกิจในระยะแรกอุปสงค์รวมเท่ากับอุปสงค์รวมที่คาดการณ์ ดังนั้น เศรษฐกิจจะอยู่ ณ ระดับการจ้างงานเต็มที GDP ที่แท้จริงคือ \bar{Y} ระดับราคา คือ P_2 และแล้วโดยไม่คาดหมาย อุปสงค์รวมกลับน้อยกว่าที่คาดหมายไว้ และเส้นอุปสงค์รวมย้ายไปทางซ้ายเป็น AD₀ การย้ายเส้นอุปสงค์รวม เช่น การขยายตัวทางการเงินชะลอ หรือการส่งออกลดลง เมื่อเศรษฐกิจถดถอย (recession) ได้เริ่มขึ้น GDP ที่แท้จริงลดลงมาอยู่ ณ Y_1 ระดับราคาสินค้าลดลงมาอยู่ ณ P_1 เศรษฐกิจย้ายไปอยู่ ณ จุด B การว่างงานเพิ่มขึ้น และมีแรงงานส่วนเกิน เนื่องจากอุปสงค์รวมที่คาดการณ์ยังคงอยู่ ณ EAD ดังนั้น อัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินไม่เงินไม่เปลี่ยนแปลง และเส้นอุปทานรวมระยะสั้น

ยังคงเป็นเส้น SAS เศรษฐกิจถดถอยจะสิ้นสุดเมื่ออุปสงค์รวมเพิ่มขึ้นกลับไปอยู่ ณ ระดับที่คาดการณ์อีก

ถ้าการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของอุปสงค์รวมจำนวนมากๆ จะทำให้อุปสงค์รวมเพิ่มขึ้นมากกว่าอุปสงค์รวมที่คาดการณ์ทำให้เศรษฐกิจขยายตัว ดังแสดงในรูป (ข) เส้นอุปสงค์รวมย้ายไปทางขวาไปอยู่ ณ AD_1 การเพิ่มอุปสงค์รวมดังกล่าวอาจเกิดจากอัตราการขยายตัวของเงินสูงขึ้น หรือการส่งออกสูงมาก GDP ที่แท้จริงเพิ่มขึ้นเป็น Y_2 ระดับราคาสินค้าสูงขึ้นเป็น P_3 เศรษฐกิจขณะนี้อยู่ ณ จุด C การว่างงานขณะนี้อยู่ต่ำกว่าอัตราธรรมชาติ เนื่องด้วยอุปสงค์รวมที่คาดการณ์ยังคงอยู่ ณ EAD ดังนั้น อัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินไม่เปลี่ยนแปลง และเส้นอุปทานรวมระยะสั้นยังคงอยู่ ณ SAS

ความผันผวนในอุปสงค์รวมระหว่าง AD_0 และ AD_1 รอบๆ อุปสงค์รวมที่คาดการณ์ (EAD) ทำให้ GDP ที่แท้จริง และระดับราคาผันผวนระหว่างจุด B และจุด C

ทฤษฎีการคาดการณ์อย่างมีเหตุผลของสองสำนักให้ผลการคาดการณ์เกี่ยวกับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงในอุปสงค์รวมที่คาดการณ์ กล่าวคือ ทฤษฎีคลาสสิกใหม่ทำนายว่า ทันทีที่อุปสงค์รวมที่คาดการณ์เปลี่ยนแปลง อัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินจะเปลี่ยนแปลงด้วย ดังนั้นเส้น SAS จะย้ายที่ ในขณะที่ทฤษฎีของเคนส์เขียนใหม่ทำนายว่า อัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินจะค่อยๆ เปลี่ยนแปลงเมื่อมีการทำสัญญาใหม่ ดังนั้นเส้น SAS จะเปลี่ยนแปลงอย่างช้าๆ ความแตกต่างระหว่างสองทฤษฎีเป็นเรื่องสำคัญต่อการกำหนดนโยบาย ตามทฤษฎีคลาสสิกใหม่ การกำหนดนโยบายที่คาดการณ์จะเปลี่ยนแปลงระดับราคาเท่านั้น และไม่มีผลกระทบต่อ GDP ที่แท้จริงและการว่างงาน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ เมื่อคาดการณ์ว่า จะมีการเปลี่ยนแปลงนโยบาย อัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินจะเปลี่ยน ดังนั้น เส้น SAS จะย้ายที่ และเซตผลลัพธ์ของนโยบายที่มีต่อ GDP ที่แท้จริง ในทางตรงกันข้าม ในทฤษฎีของเคนส์เขียนใหม่ที่อธิบายว่า อัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินจะเปลี่ยนแปลงเมื่อมีการทำสัญญาใหม่ การคาดการณ์ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงนโยบาย จะทำให้ GDP ที่แท้จริงเปลี่ยนแปลง และสามารถใช้นโยบายเพื่อรักษาเสถียรภาพของวัฏจักรได้

วัฏจักรธุรกิจของการคาดการณ์ มีลักษณะคล้ายๆ วัฏจักรธุรกิจของนักการเงิน คือ มีลักษณะคล้ายม้าโยกเยก (rocking horses) นั่นคือ ต้องอาศัยพลังภายนอกเป็นตัวทำให้เกิดการผันแปร เมื่อพลังภายนอกเริ่มขึ้น เศรษฐกิจจะแกว่งไปรอบๆ จุดการจ้างงานเต็มที่

3.8 ทฤษฎีวัฏจักรธุรกิจที่แท้จริง (Real Business Cycle Theory)

ทฤษฎีวัฏจักรธุรกิจที่แท้จริง (RBC) เป็นทฤษฎีวัฏจักรใหม่สุด โดยอธิบายว่าความผันผวนในประสิทธิผลโดยไม่คาดหมายเป็นสาเหตุสำคัญทำให้เกิดการผันผวนทางเศรษฐกิจ ความผันผวนของประสิทธิผล (productivity fluctuation) เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในเทคโนโลยี ผลกระทบจากสถานการณ์ในต่างประเทศ ความผันผวนของสภาพดินฟ้าอากาศ หรือความผันผวนของปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ Robert E. Lucas, Jr. เป็นผู้ริเริ่มทฤษฎีวัฏจักรธุรกิจที่แท้จริง แต่ผู้ที่สาธิตผลของทฤษฎีนี้เป็นครั้งแรก คือ Edward Prescott, Finn Kydland, John Long และ Charles Plosser ปัจจุบันมีการศึกษาทฤษฎีวัฏจักรธุรกิจที่แท้จริงกันอย่างกว้างขวาง โดยเรียกว่า การวิเคราะห์ดุลยภาพทั่วไปเชิงพลวัต (dynamic general equilibrium analysis)

การอธิบายทฤษฎี RBC จะแบ่งเป็น 2 ส่วน เหมือนกรณีการศึกษาทฤษฎีวัฏจักรธุรกิจด้านอุปสงค์รวม คือ ส่วนที่เป็นตัวกระตุ้น (impulse) และส่วนที่เป็นกลไก (mechanism) ที่เปลี่ยนผลการกระตุ้นไปสู่วัฏจักรของ GDP ที่แท้จริง

ก. แรงกระตุ้นของวัฏจักรธุรกิจที่แท้จริง (The RBC impulse)

แรงกระตุ้นในทฤษฎีวัฏจักรที่แท้จริงคือ อัตราการเจริญเติบโตของประสิทธิผลที่มีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี (the growth rate of productivity that results from technological change) นักวิชาการส่วนใหญ่เชื่อว่า แรงกระตุ้นส่วนใหญ่จะเกิดจากขบวนการวิจัยและการพัฒนาที่นำไปสู่การสร้างและการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ถ้าความก้าวหน้าของเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว ประสิทธิภาพก็ขยายตัวอย่างรวดเร็วด้วย ถ้าความก้าวหน้า

ทางเทคโนโลยีต่ำ ประสิทธิภาพก็ขายตัวข้าง บางครั้งการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีไปไกลมากจนทำให้ทุนที่มีอยู่เดิมกลายเป็นทุนล้าสมัย เช่น การพัฒนาเทคโนโลยีไปไกลมากจนทำให้ทุนมนุษย์กลายเป็นคนล้าสมัยไป ผลกระทบเบื้องต้นของความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ไปไกลมากคือ การลดลงของประสิทธิภาพ (productivity) เป็นสาเหตุของเศรษฐกิจถดถอย ท้ายสุดการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีจะก่อให้เกิดการสร้างงาน การขยายธุรกิจ และนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพมากขึ้นๆ

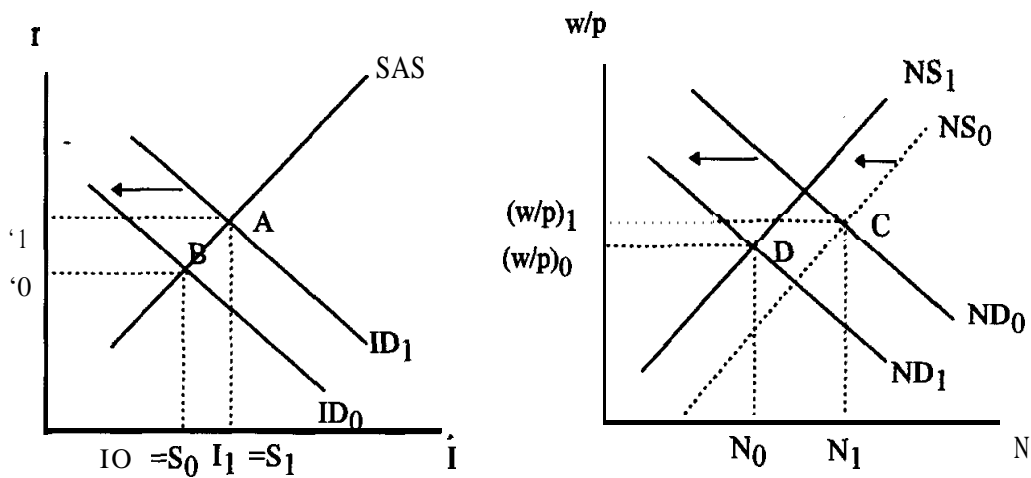
ข. กลไกวัฏจักรธุรกิจที่แท้จริง (The RBC mechanism)

การเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพจะทำให้เกิดการขยายตัว หรือการหดตัวในสิ่งต่อไปนี้

1. อุปสงค์ต่อการลงทุนเปลี่ยนแปลง
2. อุปสงค์ต่อการจ้างงานเปลี่ยนแปลง

การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีทำให้ปัจจัยทุนที่มีอยู่ล้าสมัย และประสิทธิภาพลดลงเป็นการชั่วคราว ธุรกิจจะคาดการณ์กำไรในอนาคตจะลดลง ประสิทธิภาพของแรงงานลดลง เมื่อคาดว่ากำไรจะลดลง นายทุนจะลดการซื้อสินค้า ปัจจัยทุนใหม่ๆ ในขณะที่ประสิทธิภาพของแรงงานลดลง นักธุรกิจก็จะวางแผนปลดคนงานลง นั่นคือ ผลกระทบเบื้องต้นของการลดลงชั่วคราวในประสิทธิภาพ จะทำให้อุปสงค์ต่อการลงทุนและการลดลงในอุปสงค์ต่อการจ้างแรงงาน รูป (ก) เป็นรูปแสดงผลกระทบเบื้องต้นของการลดลงในประสิทธิภาพ

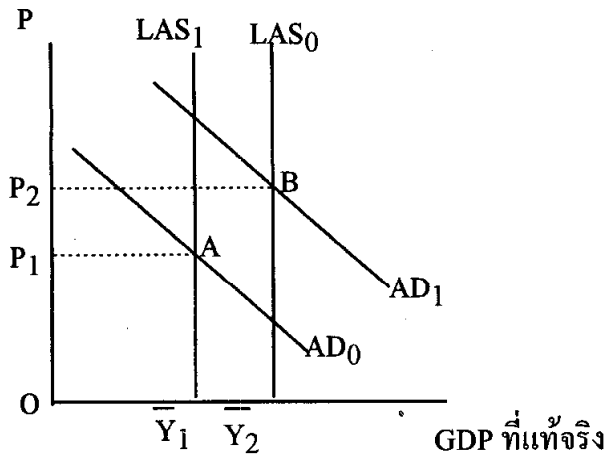
รูป (ก) แสดงอุปสงค์ต่อการลงทุน (ID) และอุปทานของการออม (SS) เริ่มแรกการลงทุนอยู่ ณ ID_1 ดุลยภาพอยู่ ณ จุด A การลงทุน (I_1) เท่ากับการออม (S_1) อัตราดอกเบี้ยคือ R_1 การลดลงในประสิทธิภาพทำให้อุปสงค์ต่อการลงทุนลดลง เส้น ID ย้ายไปทางซ้ายจาก ID_1 เป็น ID_0 อัตราดอกเบี้ยลดลงมาเป็น r_0 การออมลดลงเป็น S_0 และการลงทุนลดลงเป็น I_0

(ก) การลงทุน การออม และอัตราดอกเบี้ย (ข) แรงงานและค่าจ้างที่แท้จริง

รูปที่ 3.6 ตลาดปัจจัยในวัฏจักรธุรกิจที่แท้จริง

รูป (ข) อุปสงค์ต่อแรงงานคือ ND_0 อุปทานของแรงงานคือ NS_0 คุณภาพเริ่มต้นอยู่ ณ จุด C อัตราค่าจ้างที่แท้จริงคือ $(w/p)_1$ ประสิทธิภาพที่ลดลงทำให้อุปสงค์ต่อแรงงานลดลง เส้นอุปสงค์ต่อแรงงาน ND_0 ย้ายไปทางซ้ายไปอยู่ที่ ND_1 จากรูป (ก) การที่อุปสงค์ต่อการลงทุนลดลง อัตราดอกเบี้ยลดลง อัตราดอกเบี้ยลดลง ทำให้ผลตอบแทนต่อการทำงานลดลง และอุปทานของแรงงานลดลง เส้นอุปทานของแรงงานเคลื่อนจาก IS_0 เป็น IS_1 ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงฉับพลันในประสิทธิภาพทำให้อุปสงค์ต่อแรงงานลดลงมากกว่าผลกระทบของการลดลงในอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงที่มีต่ออุปทานของแรงงาน เส้น ND จะย้ายไปทางซ้ายมากกว่าการย้ายของเส้น NS ไปทางซ้าย ด้วยเหตุผลนี้ ค่าจ้างที่แท้จริงจะลดลง และระดับการจ้างงานลดลงด้วย เศรษฐกิจถดถอยได้เริ่มขึ้น และจะลดลงมากขึ้น เมื่อการจ้างงานลดลง อุปทานรวมลดลง และอุปสงค์ต่อการลงทุนลดลง ทำให้อุปทานรวมลดลง ดังแสดงในรูป

รูปที่ 3.7 อุปสงค์และอุปทานรวมในวัฏจักรธุรกิจที่แท้จริง

โดยใช้กรอบการพิจารณาของอุปสงค์รวมและอุปทานรวม เริ่มแรก เส้นอุปทานรวมระยะยาวคือ LAS0 และเส้นอุปสงค์รวม คือ AD0 ระดับราคาเริ่มแรกอยู่ที่ P2 GDP ที่แท้จริงคือ \bar{Y}_2 ในที่นี้ไม่มีเส้นอุปทานรวม ระยะสั้นไม่มีความหมาย ทั้งนี้เพราะ ตลาดแรงงานจะปรับตัวอยู่ในดุลยภาพเสมอ และอัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินปรับตัวได้อย่างเสรี อัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินจะปรับตัวที่ทำให้อุปทานของแรงงานเท่ากับอุปสงค์ต่อแรงงาน ในทฤษฎี RBC การว่างงานจะอยู่ ณ อัตราธรรมชาติ (the natural rate) เสมอ และความผันผวนของอัตราธรรมชาติจะเกิดขึ้น เพราะการผันผวนของการแสวงหางาน

การลดลงในการจ้างงาน ทำให้การผลิตรวมลดลง และอุปทานรวมลดลง เส้น LAS0 ย้ายจากขวาไปทางซ้ายเป็น LAS1 การลดลงในอุปสงค์ต่อการลงทุน ทำให้อุปสงค์รวมลดลง เส้นอุปสงค์รวมย้ายไปทางซ้ายจาก AD1 เป็น AD0 ระดับราคาสินค้าลดลงมาอยู่ที่ P1 และ GDP ที่แท้จริงลดลงมาอยู่ที่ Y1 เศรษฐกิจได้เดินไปสู่การถดถอย (a recession)

เท่าที่อธิบายมาเป็นการอธิบายผลกระทบและผลลัพธ์ที่นำไปสู่เศรษฐกิจถดถอย (a recession) ในกรณีเศรษฐกิจขยายตัว (expansion) ผลกระทบ และผลลัพธ์จะเปลี่ยนในทิศทางตรงกันข้ามกับที่อธิบายในเรื่องเศรษฐกิจถดถอย